

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Anastasia Gordaș,
reprezentată de avocata Natalia Uncu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Anastasia Gordaș împotriva lui Nicolai Gordaș cu privire la încasarea pensiei
de întreținere a copilului minor și a soției,

împotriva deciziei din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți,

*(Dosarul nr. 2ra-1197/24
NR. PIGD 2-24012845-01-2ra-25042025)*

Stabilirea eronată a cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.
Respingerea neîntemeiată a pensiei pentru întreținerea soției.

Judecătoria Bălți, sediul Central: jud. A. Roșca
Curtea de Apel Bălți: jud. A. Garbuz, Iu. Grosu, Sv. Șleahțițki

18 februarie 2026
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Anastasia Gordaș, reprezentată de avocata Natalia Uncu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 01 februarie 2024, Anastasia Gordaș a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolai Gordaș cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a soției (f. d. 2).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta Anastasia Gordaș a indicat că la 30 decembrie 2022 a încheiat căsătoria cu pârâțul Nicolai Gordaș, trecută de Serviciul Stare Civilă Bălți în registrul actelor de stare civilă sub nr. 670, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie seria CS-V 1718695.

3. Din căsătoriei au un copil minor XXXXX, născut la XXXXX, ce se confirmă prin certificatul de naștere seria NA-VI nr.3821583, eliberat de Serviciul Stare Civilă Bălți la data de 14 februarie 2023.

4. Totodată a menționat că, în timpul cât au locuit împreună nu se înțelegeau datorită caracterelor diferite și nu găseau numitor comun pentru soluționarea diferitor probleme familiale. Din partea pârâțului nu avea sprijin reciproc material, cât și prioritate pentru educarea copilului minor, refuzând să achite benevol pensia de întreținere.

5. A precizat că Nicolai Gordaș are venituri neregulate, iar dânsa nu este încadrată în câmpul muncii și întreține singură copilul minor cu vârstă de 1 an.

6. În drept, reclamanta Anastasia Gordaș și-a întemeiat pretențiile pe dispozițiile art. 75, 82 alin. (2) lit. f) din Codul familiei, art. 166, 167 din Codul de procedură civilă.

7. Reclamanta Anastasia Gordaș a solicitat încasarea de la Nicolai Gordaș în beneficiul Anastasiei Gordaș, pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, în mărime de 2 000 de lei, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și pensia pentru întreținerea soției care îngrijește copilul comun timp de 3 ani după nașterea acestuia în mărime de 1 500 de lei lunar.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea din 18 martie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Gordaș. S-a încasat de la Nicolai Gordaș în beneficiul Anastasiei Gordaș pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX născut la XXXXX în mărime de 1 700 de lei lunar, începând cu data emiterii hotărârii și până la atingerea majoratului de către copil. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat de la Nicolai Gordaș taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 612 de lei (f. d. 19, 22-24).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. La 04 aprilie 2024, Anastasia Gordaș, a declarat apel nemotivat (f. d. 21), împotriva hotărârii din 18 martie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, iar la 29 mai 2024, a declarat apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f. d. 32-32-verso).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Anastasia Gordaș și menținută hotărârea din 18 martie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central (f. d. 56, 57-61).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

11. La 27 decembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, Anastasia Gordaș, reprezentată de avocata Natalia Uncu a declarat recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 432 din Codul de procedură civilă, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi

hotărâri, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată (f. d. 73-75).

ARGUMENTELE RECURENTEI

12. În motivarea recursului, recurenta Anastasia Gordaș, reprezentată de avocata Natalia Uncu a invocat prevederile art. 432 din Codul de procedură. Totodată a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel. Suplimentar a indicat hotărârea instanței de fond și decizia instanței de apel sunt neîntemeiate și urmează a fi casate.

13. Recurenta a indicat că intimatul are venituri neregulate, iar dânsa nu este încadrată în câmpul muncii deoarece are la întreținere copilul minor în vârstă de 1 an și 5 luni.

14. A menționat că instanța de fond a încasat doar 1 700 de lei lunar, ceea ce nu este suficient și nu asigură un nivel minim material de existență a copilului minor XXXXX.

15. Recurenta a invocat că instanța de fond eronat a pus în sarcina ei să demonstreze prin probe că Nicolai Gordaș are posibilitate financiară să întrețină fosta soție.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

16. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

17. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

18. Art. 440 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.

19. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neatragera în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.

20. Art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

21. Art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă:

(1) Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

(2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

(5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

22. Art. 3 pct. 1 și 2 din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993:

„1. În toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

2. Statele părți se angajează să asigure copilului protecția și îngrijirile necesare pentru bunăstarea sa, ținând cont de drepturile și obligațiile părinților săi, ale tutorilor săi, ale altor persoane legal responsabile pentru el, și vor lua, în acest scop, toate măsurile legislative și administrative corespunzătoare.”

23. Art. 18 pct. 1 din Convenție:

„Statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.”

24. Art. 27 pct. 2 din Convenție:

„Părinților și oricărei alte persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare în vederea dezvoltării copilului”.

25. Art. 58 alin. (1) din Codul familiei:

„Părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.”

26. Art. 74 alin. (1), (2) din Codul familiei:

„(1) Părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

(2) Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă.

(3) Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.”

27. Art. 75 alin. (1), (2) din Codul familiei:

„(1) Pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii și 1/2 – pentru 3 și mai mulți copii.

(2) Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante. ”

(3) În cazul în care unii copii rămân cu un părinte, iar alții – cu celălalt, pensia de întreținere plătită în favoarea părintelui mai puțin asigurat se stabilește într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.

28. Art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994 (în vigoare la momentul depunerii cererii de chemare în judecată), aprobată prin Legea nr. 370 din 30 noiembrie 2023, în vigoare de la 21 decembrie 2023:

„Ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.”

29. Art. 8 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023, în vigoare de la 21 decembrie 2023:

„(2) Răspunderea pentru creșterea copilului și pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea, educarea și întreținerea copilului.

30. Art. 82 alin. (2) lit. c), (3) din Codul familiei:

(2) În cazul refuzului de a acorda întreținere și dacă între soți nu există un contract privind plata pensiei de întreținere, dreptul de a porni o acțiune în instanța judecătorească privind încasarea acesteia de la celălalt soț îl au: soțul care îngrijește copilul comun timp de 3 ani după nașterea acestuia.

(3) Pensia de întreținere se plătește persoanelor enumerate la alin.(2) numai în cazul când acestea nu au un venit propriu suficient, iar soțul care datorează întreținere are posibilitatea de a o plăti.

MOTIVAREA INSTANȚEI

31. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei recurate a fost pronunțat la 10 octombrie 2024. Potrivit extrasului din poșta electronică Zimbă cu adresa de e-mail „lilia.burlacu@justice.md”, copia deciziei din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată participanților la proces în mod electronic în data de 05 decembrie 2024 (f. d. 62). Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă electronic în data de 27 decembrie 2024 (f. d.73-75).

32. Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat Anastasia Gordaș, reprezentată de avocata Natalia Uncu, este admisibil.

33. Prin prisma prevederilor art. 444 din Codul de procedură civilă, la caz, examinarea cauzei civile în ordine de recurs s-a realizat fără invitarea și respectiv prezența participanților la proces.

34. În acest este relevant că, în cauza *Covalenco v. Republica Moldova* (hotărârea din 16 iunie 2020, cererea nr. 72164/14, §§ 21-22), Curtea a identificat, cu titlu de principiu, situațiile în care circumstanțele excepționale pot justifica renunțarea la audiere. Astfel, o asemenea derogare este posibilă:

(a) în cazul în care nu există probleme de credibilitate sau fapte contestate care necesită o audiere, iar instanțele pot soluționa litigiul în mod echitabil și rezonabil, în baza materialelor cauzei (a se vedea *Döry v. Suedia*, nr. 28394/95, § 37, 12 noiembrie 2002, și *Saccoccia v. Austria*, nr. 69917/01, § 73, 18 decembrie 2008);

(b) în cazuri care ridică probleme pur juridice, cu domeniu de aplicare limitat (a se vedea *Allan Jacobsson v. Suedia* (nr. 2), 19 februarie 1998, § 49, *Culegeri 1998-I*, și *Mehmet Emin Şimşek v. Turcia*, nr. 5488/05, §§ 29-31, 28 februarie 2012) sau probleme de drept care nu prezintă o complexitate particulară (a se vedea *Varela Assalino v. Portugalia* (dec.), nr. 64336/01, 25 aprilie 2002, și *Speil v. Austria* (dec.), nr. 42057/98, 5 septembrie 2002);

(c) în situații în care cauza se referă la aspecte foarte tehnice. De exemplu, Curtea a luat în considerare natura tehnică a litigiilor referitoare la prestațiile de protecție socială, care pot fi examinate mai bine în scris decât într-o dezbateră orală. Curtea a hotărât de câteva ori că în domeniul dat, autoritățile naționale au dreptul, luând în considerare cerințele de eficiență și economie, să renunțe la audieri, deoarece organizarea lor sistematică poate

prezenta un obstacol în calea diligenței necesare în cauzele referitoare la protecția socială (a se vedea Schuler-Zraggen, § 58, și Döry, § 41, ambele pre-citate)

35. A contrario, Curtea a considerat necesară organizarea unei audieri în următoarele situații:

(a) în cazul în care există necesitatea de a evalua dacă circumstanțele au fost stabilite corect de către autorități (a se vedea Malhous v. Republica Cehă [MC], nr. 33071/96, § 60, 12 iulie 2001);

(b) atunci când circumstanțele cer ca instanța să-și formeze propria impresie referitoare la justițiabili, prin acordarea dreptului de a explica propria lor situație personală, în mod direct sau prin intermediul unui reprezentant (a se vedea Göç, pre-citată, § 51; Miller, pre-citată, § 34 in fine; și Andersson v. Suedia, nr. 17202/04, § 57, 7 decembrie 2010);

(c) în cazul în care instanța are nevoie de a obține o clarificare cu privire la anumite detalii, *inter alia* prin intermediul unei audieri (a se vedea Fredin v. Suedia (nr. 2), 23 februarie 1994, § 22, Seria A nr. 283-A, și Lundevall v. Suedia, nr. 38629/97, § 39, 12 noiembrie 2002).

36. În prezenta cauză, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a apreciat că nu se impune citarea participanților la proces sau a reprezentanților acestora. Or, argumentele formulate în cererea de recurs sunt aceleași ca în cererea de chemare în judecată, în cererea de apel, care au fost comunicate pârâtului/intimat și care s-a expus poziția în ședința de judecată în instanța de apel (f. d. 55), cu suficientă precizie pentru a permite instanței efectuarea controlului judiciar al deciziei din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți și al hotărârii din 18 martie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

37. Studiind materialele dosarului, prin prisma normelor de drept aplicabile speței, în special art. 445 alin. (1) lit. b), art. 432 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, enunțate la pct. 17, 20 din prezenta decizie, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Anastasia Gordaș, reprezentată de avocata Natalia Uncu urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 18 martie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care va fie admisă integral acțiunea din motivele ce succed.

38. Cercetând starea de fapt, din lucrările dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, la 30 decembrie 2022 părțile, Nicolai Gordaș și Anastasia Gordaș, au încheiat căsătoria, trecută în registrul actelor de stare civilă nr. 670, la Serviciul Stare Civilă Bălți, potrivit certificatului de căsătorie seria CS-V 1718695 din 04 (f. d. 5).

39. Din relația de căsătorie, la părinții Nicolai Gordaș și Anastasia Gordaș XXXXX s-a născut copilul XXXXX, fapt confirmat prin certificatul de naștere seria NA-VI 3821583 (f. d. 6). La data depunerii acțiunii, copilul minor avea vârsta de XXXXX an și era la întreținerea mamei.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, înaintând prezenta acțiune în instanța de judecată, reclamanta Anastasia Gordaș a solicitat încasarea de la Nicolai Gordaș în beneficiul Anastasiei Gordaș, pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, în mărime de 2 000 de lei, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată, precum și pensia pentru întreținerea soției care îngrijește copilul comun timp de 3 ani după nașterea acestuia în mărime de 1 500 de lei lunar.

41. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, fiind investită cu judecarea cauzei, Judecătoria Bălți, sediul Central, prin hotărârea din 18 martie 2024, a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Gordaș. S-a încasat de la Nicolai Gordaș în beneficiul Anastasiei Gordaș pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX născut la XXXXX în mărime de 1 700 de lei lunar, începând cu data emiterii hotărârii și până la atingerea majoratului de către copil. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat de la Nicolai Gordaș taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 612 de lei (f. d. 19, 22-24).

42. Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Bălți, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, prin decizia din 10 octombrie 2024, a respins apelul declarat de Anastasia Gordaș și a menținut hotărârea din 18 martie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central (f. d. 56, - 57-61).

43. Instanța de apel cu referire la pretenția privind pensia de întreținere a copilului minor, a relevat că, quantumul stabilit de Biroul Național de Statistică, privind minimul de existență pentru I semestru anul 2023, pentru un copil de vârsta de la 1-6 ani ce constituie în medie 2 677 de lei lunar, invocat de apelantă este unul orientativ și nu obligatoriu. Quantumul sumei poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților sau de alte circumstanțe importante, potrivit art. 75 alin. (2) din Codul familiei.

44. Instanța de apel a conchis că instanța de fond corect și întemeiat a dispus încasarea pensiei de întreținere în mărime de 1 700 de lei lunar pentru copilul minor, acest quantum fiind unul rezonabil.

45. Cu referire la pretenția privind pensia pentru întreținerea soției, instanța de apel a reținut concluziile instanței de fond potrivit căreia, reclamanta Anastasia Gordaș nu a demonstrat prin probe că pârâtul are venituri și poate să o întrețină.

46. Prin prisma dezacordului recurenteii cu decizia instanțelor de fond, în ceea ce privește quantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor stabilit în mărime de 1 700 de lei, lunar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de judecată, a stabilit corect raportul juridic litigios, a identificat corect normele ce-l guvernează și au stabilit corect natura drepturilor încălcate. Însă, la stabilirea quantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor, nu s-a ținut cont de interesul superior al copilului minor.

47. Reamintind prevederile art. 74 alin. (1), (2), (3), art. 97 din Codul familiei, art. 3 alin. (1), (2), art. 18 alin. (1), (2), art. 27 alin. (1), (2) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, interesul superior al copilului face parte din principiile privind garantarea, respectarea și promovarea drepturilor copilului, principii care se regăsesc atât în reglementările interne, cât și în cele internaționale.

48. Legislația internațională pornește de la recunoașterea copilului ca persoană, recunoscându-i și garantându-i acestuia toate drepturile civile, sociale, culturale, politice, economice etc., începând cu modul în care se dezvoltă copilul și implicit discernământul acestuia, cu nevoile de ghidare și de formare, până la atingerea maturității. Norma de drept este chemată înainte de toate să vegheze la respectarea tuturor drepturilor copilului și implicit să reglementeze anumite măsuri speciale de asistență, protecție și ocrotire, în primul rând prin părinți, dar și prin intermediul unor instituții care au la bază principiul ocrotirii interesului superior al copilului.

49. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că prin interes al copilului, legiuitorul desemnează atât interesul superior al acestuia care se realizează prin obligația de creștere și educare a copiilor de către

părinții lor, conform propriilor lor convingeri, precum și interesul personal concret al minorului care se realizează prin obligația părinților de a se îngriji atât de sănătatea și dezvoltarea fizică a copilului, cât și de educarea și pregătirea profesională cea mai potrivită cu însușirile acestuia.

50. Subsecvent, instanța de recurs menționează că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

51. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că la stabilirea pensiei pentru întreținerea copilului minor în sumă de 1 700 de lei, având în vedere valoarea minimului de existență stabilită de Biroul Național de Statistică, instanțele de judecată nu a ținut cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante pentru a păstra un nivel decent de asigurare materială a copilului, în situația în care obligația de întreținere revine ambilor părinți, nu doar aceluia cu care locuiește copilul.

52. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că obiectul obligației de întreținere îl formează mijloacele necesare traiului, adică alimente, locuință, îmbrăcăminte, medicamente, nevoi spirituale, dar și mijloace necesare pentru creșterea, educarea, și pregătirea profesională a copilului. Întreținerea se acordă nu numai din câștigul din munca în sensul comun, dar și din alte mijloace ale debitorului obligației de întreținere, tocmai în virtutea principiului potrivit căruia întreținerea se datorează în dependență de nevoile celui care o cere, dar și cu mijloacele celui care urmează a o plăti.

53. La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că informația Biroului Național de Statistică privind minimul de existență pentru un copil, nu constituie o normă imperativă de la care nu se permite derogare, ci urmează a fi apreciată cu titlu de circumstanță importantă de raportare, ca quantum/ nivel minim de la care instanța de judecată pornește la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, de ea

urmează să se țină cont la adoptarea hotărârii judecătorești, însă, în ansamblu cu circumstanțele și probele cauzei civile.

54. Totodată este de reiterat că informația Biroului Național de Statistică are un caracter de reper la stabilirea cuantumului minim al pensiei pentru întreținerea unui copil minor, fiind luate în considerare și interesele copilului, precum și faptul cu cine locuiește copilul.

55. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție evidențiază că părinții sunt obligați să creeze copilului condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, atât fizică cât și psihologică, astfel încât întreținerea nu urmează a fi acordată doar la nivelul minimului de existență.

56. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cuantumul pensiei de întreținere stabilită de instanțele de judecată, în mărime de 1 700 de lei lunar, nu poate fi acceptată, deoarece este în mod cert sub pragul minimului de existență, or necesitățile specifice vârstei copilului minor reclamă costuri ce depășesc simpla întreținere.

57. Conform art. 3.1 din Convenția cu privire la drepturile copilului adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la New York la 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

58. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că stabilirea unei pensii de 1 700 de lei pentru copil, este inechitabilă în raport cu recurenta Anastasia Gordaș, căreia efectiv îi revine sarcina de îngrijire, educare, creștere și susținere materială, morală. Or, copilul minor este în grija și la întreținerea mamei. Ultima contribuie la creșterea, educația și întreținerea copilului, atât în plan material, cât și psihologic, moral și emoțional, având sarcini suplimentare: îngrijirea zilnică, igiena copilului, procurarea produselor alimentare și pregătirea meselor, activități educative.

59. În circumstanțele descrise, Completul de judecată conchide de a admite cerința Anastasiei Gordaș cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a încasa de la Nicolai Gordaș în beneficiul Anastasiei Gordaș pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX, născut la XXXXX în mărime de 2 000 de lei lunar, începând cu data de 01 februarie

2024, data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului de către copil.

60. În susținerea celor invocate, urmează a fi accentuată jurisprudența recentă a Curții Supreme de Justiție în materia litigiilor de acest tip, care s-a consolidat prin hotărârile nr. 2ra-1024/24, nr. 2ra-1379/24, nr. 2ra-247/23, nr. 2ra-455/24, 2ra-305/24 și 2ra-612/24 și care reflectă o interpretare distinctă decât soluția pronunțată de Cuteda de Apel Bălți în prezenta speță. Astfel, instanța de recurs, prin aceste hotărâri, a continuat să dezvolte o linie jurisprudențială constantă, subliniind importanța unei interpretări uniforme și coerente a legislației aplicabile.

61. Cât privește cerința privind încasarea din contul lui Nicolai Gordaș a pensiei pentru întreținerea soției în mărime de 1 500 de lei lunar până la atingerea vârstei de 3 ani a copilului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că instanțele de judecată ierarhic inferioare neîntemeiat au ajuns la concluzia de a respinge acțiunea în această parte.

62. Conform art. 82 alin. (2) lit. c) din Codul familiei, în cazul refuzului de a acorda întreținere și dacă între soți nu există un contract privind plata pensiei de întreținere, dreptul de a porni o acțiune în instanța judecătorească privind încasarea acesteia de la celălalt soț îl au: soțul care îngrijește copilul comun timp de 3 ani după nașterea acestuia.

63. Pensia de întreținere se încasează în beneficiul persoanelor enumerate în art.82 alin. (2) lit. c) din Codul familiei, numai în cazul când acestea nu au un venit propriu suficient, iar soțul care datorează întreținere are posibilitatea de a o plăti. Aceste circumstanțe urmează a fi luate în considerație și apreciate de către instanțele judecătorești prin prezentarea probelor de către părți, în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă.

64. Pentru a încasa ajutorul material de la soțul care datorează întreținere, este esențial stabilirea circumstanțelor care confirmă că reclamantul nu are un venit propriu suficient, iar pârâtul are posibilitatea de a plăti pensia de întreținere. Or, această obligațiune fiind condiționată prin lege.

65. Sarcina probațiunii revine pârâtului care invocă imposibilitatea achitării pensiei de întreținere, întrucât acesta formulează o susținere de fapt menită să înlăture sau să diminueze obligația sa legală; reclamanta nu este

ținută să dovedească posibilitatea de a plăti, ci doar temeiul dreptului său, iar cel care pretinde o cauză exoneratoare trebuie să o probeze.

66. Astfel, în cazul soției care îngrijește copilul minor până la vârsta de 3 ani de zile, potențialului ei de a munci se micșorează, sau chiar duce la imposibilitatea totală de a munci, ceea ce atrage după sine lipsa mijloacelor necesare de întreținere.

67. Din lucrările dosarului rezultă că Anastasia Gordaș îngrijește copilul minor XXXXX, născut la XXXXX. Mai mult, Anastasia Gordaș nu este angajată, nu are un venit și se află în imposibilitate obiectivă de a munci. Prin urmare, aceasta nu are un venit propriu suficient.

68. Faptul că pârâtul/intimat are venituri neregulate nu înseamnă că este inapt de muncă, nu poate obține venituri și este în imposibilitate obiectivă de plată.

69. Prin urmare, reclamanta îndeplinește cerința prevăzută la art. 82 alin.(2) lit. c) din Codul familiei, nu are venituri proprii, iar pârâtul este apt de muncă și astfel obligația de întreținere există și pretenția privind încasarea pensiei pentru întreținerea soției urmează a fi admisă.

70. Mai cu seamă, după nașterea copilului apare necesitatea cheltuielilor adăugătoare, cum ar fi: hrană, îmbrăcăminte, odihnă, proceduri speciale etc. Desigur, aceste cheltuieli trebuie să fie suportate de ambii soți. În cazul când soțul refuză acordarea întreținerii, legislația familială reglementează condițiile de impunere la plata acesteia.

71. Având în vedere cele expuse supra instanța de recurs conchide de a admite cerința Anastasiei Gordaș cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani și a încasa din contul lui Nicolai Gordaș în beneficiul Anastasiei Gordaș pensia pentru întreținerea soției în mărime bănească fixă de 1 500 de lei lunar, începând cu 01 februarie 2024, data depunerii cererii de chemare în judecată și până la data atingerii de către copilul minor XXXXX a vârstei de 3 ani.

72. În conformitate cu art. 85 alin. (1) din Codul de procedură civilă, scutirile de taxa de stat și/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct.1 al anexei nr.2 la [Legea taxei de stat nr.213/2023](#).

73. Potrivit pct.1 al anexei nr.2 la [Legea taxei de stat nr.213/2023](#) se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată reclamantii în acțiunile privind încasarea pensiei de întreținere.

74. În conformitate cu art. 87 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, valoarea acțiunii se determină din suma totală a obligațiilor de plată pe un an – în acțiunile pentru plata pensiei de întreținere.

75. În conformitate cu art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

76. În temeiul prevederilor legale sus-citate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond în partea încasării taxei de stat cu încasarea de la Nicolai Gordaș în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 009 de lei, de la plata căreia reclamanta a fost scutită la depunerea cererii de chemare în judecată prin efectul legii, pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și în mărime de 769,96 de lei, pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a soției.

77. Ținând cont de considerentele elucidate *supra*, dar și de principiul interesului superior al copilului minori, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Anastasia Gordaș, reprezentată de avocata Natalia Uncu, de a casa integral decizia din 10 octombrie 2024 și hotărârea din 18 martie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, pronunțând o nouă hotărâre, prin care va fie admisă integral acțiunea.

78. În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Anastasia Gordaș, reprezentată de avocata Natalia Uncu.

Casează integral decizia din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 18 martie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, pronunțând o nouă hotărâre, prin care:

Admite integral cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Gordaș împotriva lui Nicolai Gordaș cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a soției.

Încasează de la Nicolai Gordaș în beneficiul Anastasiei Gordaș pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX, născut la XXXXX în mărime de 2 000 de lei lunar, începând cu data de 01 februarie 2024, data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului de către copil.

Încasează de la Nicolai Gordaș în beneficiul Anastasiei Gordaș pensia pentru întreținerea soției în mărime de 1 500 de lei lunar, începând cu data emiterii hotărârii și până la atingerea de către copilul minor XXXXX a vârstei de 3 ani.

Încasează de la Nicolai Gordaș taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 1 009 de lei, pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și în mărime de 769,96 de lei, pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a soției.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni